

කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි දෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2012

2015 ජූනි/ ජූලි

BMGT E 2035 - කළමනාකරුවන් සඳහා ගිණුම්කරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : 05

කාලය : පැය 03 යි

සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

(01) මධ්‍යම පරිමානයේ පාවහන් නිෂ්පාදන සමාගමක නිෂ්පාදන කළමනාකරු ලෙස සේවය කළ ජයසේන මහතා වසර දෙකකට පෙර එයින් ඉවත්ව කාර්මික යන්ත්‍ර නිපදවන නව ආයතනයකට සේවයට බැඳුණි. මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භයේදී ජයසේන මහතා සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරෙහි පිහිටුවන ලදී. එමෙන්ම මෙහෙයුම් කටයුතු හොඳින් සිදුවන බව පෙනෙන්නට තිබුණි. සමාගමේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගැන ප්‍රශංසා කල එහි සභාපතිවරයා දෙවන වසර ආරම්භයේදී පහත පොරොන්දු ජයසේන මහතාට දෙන ලදී. එනම් දෙවන වසරේදී සමාගමේ ආදායම 25% කින් වැඩිවුවහොත් රු. 200,000 ප්‍රසාද දීමනාවක් ලබා දෙන බවයි.

දෙවන වසර අවසානයේදී ජයසේන මහතාට දෙවන වසරට අදාලව ආදායම් ප්‍රකාශය ලැබුණි. එයට අනුව සැලකිය යුතු ලෙස විකුණුම් ඒකක ප්‍රමාණය ඉහල ගොස් තිබුණද පළමු වසරට සාපේක්ෂව ආයතනයේ ආදායම පහල ගොස් ඇත. ජයසේන මහතා ආදායම් ප්‍රකාශය සමඟ එකඟ නොවූ අතර ඔහු සිතුවේ එය සිතාමතාම ගණකාධිකාරී විකෘති කරන ලද ආදායම් ප්‍රකාශයක් බවයි.

පහත දක්වා ඇත්තේ ජයසේන මහතා වෙත ලබා දෙන ලද වාර්තාවයි.

	වසර 1	වසර 2
නිෂ්පාදනය (ඒකක)	7,000	2,500
විකුණුම් (ඒකක)	4,500	5,000
එකක විකුණුම් මිල	රු. 550	රු. 550

එකක පිරිවැය

විවලය නිෂ්පාදන වියදම්	රු. 310	රු. 310
විවලය විකුණුම් වියදම්	රු. 30	රු. 30
ස්ථාවර නිෂ්පාදන පිරිවැය	රු. 140,000	රු. 210,000
ස්ථාවර විකුණුම් පිරිවැය	රු. 100,000	රු. 140,000
ආදායම් ප්‍රකාශය (FIFO පුලුපුලු)		
	වසර 1 (රු.)	වසර 2 (රු.)
විකුණුම්	2,475,000	2,750,000
විකුණුම් පිරිවැය	1,485,000	1,842,000
දළ ලාභය	990,000	908,000
විකුණුම් වියදම	180,000	240,000
ශුද්ධ ලාභය	810,000	668,000

ඔබ විසින්,

- අ) විවලය පිරිවැය පදනම මත වසර 1 සහ 2 සඳහා ආදායම් ප්‍රකාශය පිළියෙල කරන්න. (ලකුණු 10)
- ආ) ගණකාධිකාරීවරයා ලබාදුන් ආදායම් ප්‍රකාශයේ ශුද්ධ ලාභය සහ ඔබ විසින් පිළියෙල කරන ලද (විවලය පිරිවැයකරණ ආදායම් ප්‍රකාශය ශුද්ධ ලාභය අතර (පළමු වසර සහ 2 වන වසර) සැසඳීමක් කරන්න. (ලකුණු 10) (මුළු ලකුණු 20)

(02) ඔබගේ මිතුරෙකු විසින් අලුතින් ආරම්භ කරන ලද සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයකට රු. 250,000 ණයට ලබා දෙන ලෙස යෝජනා කරයි. මෙම ව්‍යාපාරය හැඳින්වෙන්නේ "කෙම්බ්‍රියන් තොරතුරු මධ්‍යස්ථානය" නමින් වන අතර එය අන්තර්ජාල සේවා පහසුකම්, ද ඇතුළුව සියලුම ආකාරයේ තොරතුරු සේවා පහසුකම් ලබා දීමට බලාපොරොත්තු වේ. ලබා ගන්නා අරමුදල් නව පරිගණක මිලට ගැනීමට ජායා පිටපත් යන්ත්‍රයක් මිලට ගැනීමට සහ කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා යොදාගැනීමට අපේක්ෂිතයි. ගිවිසුම් ප්‍රකාරව සෑම වසරක් අවසානයේ දී ම රු. 50,000 බැගින් පොලී ලෙස ලබාදීමට 10 වන වසර අවසානයේදී රු. 250,000 නැවත ගෙවීමට යෝජනා කර ඇත.

- අ) ආයෝජනය මත ප්‍රතිලාභය 10% යැයි උපකල්පනය කරන්න. මුදල් ප්‍රවාහයන්ගේ වර්තමාන වටිනාකම ගණනය කරන්න. යෝජිත ආයෝජනයේ ශුද්ධ වර්තමාන වටිනාකම ගණනය කරන්න.

(ලකුණු 04)

ආ) ආයෝජනය මත ප්‍රතිලාභ 10% යන උපකල්පනය පදනම්ව, එකිනෙක කාලපරිච්ඡේදයේ සමුච්චිත මුදල් ප්‍රවාහයේ නාමමාත්‍ර සහ වර්තමාන අගය සොයන්න.

(ලකුණු 04)

ඇ) ව්‍යාපෘතියේ වර්ථමාන අගය මත (වට්ටම් කල) සහ නාමමාත්‍ර පිළි ගෙවුම් කාලය කුමක්ද?

(ලකුණු 02)

(ii) ආසිරිකේත පුද්ගලික සමාගම ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති 2 ක් විශ්ලේෂණය කරවා ගැනීමට රජයේ ආයතනයක් මගනවා තෝරා ගෙන ඇත. එම ව්‍යාපෘති දෙක X සහ Y නමින් හැඳින්වේ. එකිනෙක ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු. මිලියන 10,000 ක් වැය වේ. ව්‍යාපෘති දෙකේම ප්‍රාග්ධන පිරිවැය 12% ට අපේක්ෂිත ශුද්ධ මුදල ප්‍රවාහයන් පහත දක්වා ඇත.

අපේක්ෂිත මුදල් ප්‍රවාහ

රු. මිලියන

වසර	ව්‍යාපෘතිය X	ව්‍යාපෘතිය Y
0	(10,000)	(10,000)
1	6,500	3,500
2	3,000	3,500
3	3,000	3,500
4	1,000	3,500

ආ) මෙම ව්‍යාපෘති දෙක එකිනෙක මත පරායත්ත වන්නේ නම් ව්‍යාපෘති දෙකම පිළිගත යුතුද? විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 04)

ආ) ව්‍යාපෘති දෙක එකිනෙකට සම්බන්ධ නොවේ නම් කුමන ව්‍යාපෘතිය අනුමත කල යුතුද? සාධාරණීකරණය කරන්න.

ඇ) අනෙකුත් වශයෙන් බහිෂ්කාර නම්, කුමන ව්‍යාපෘතිය අනුමත කල යුතුද?

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 20)

(03) රන්දිය නිෂ්පාදන සමාගම P_1 සහ P_2 නමින් භාණ්ඩ 2 ක් නිපදවන අතර ඒ සඳහා M_3 සහ M_4 නැමැති අමුද්‍රව්‍ය වර්ග 2 ක් යොදා ගනී. මෙම සමාගම 2015 දෙසැම්බර් 31 වර්ෂය සඳහා අයවැය සැකසීම සිදු වේ. සමාගමේ අපේක්ෂිත තොරතුරු පහත දක්වා ඇත.

(1) නිෂ්පාදනය සහ විකුණුම්

P_1

P_2

අයවැයගත ඒකක විකුණුම්	7,000	5,200
අයවැයගත ඒකක විකුණුම් මිල	Rs.500	Rs.1,000
නිමි භාණ්ඩ ආරම්භක නිමි තොගය : එකක	1,500	850
වටිනාකම	Rs.150,000	Rs.182,000
අයවැයගත අවසාන නිමි තොගය (ඒකක)	800	750

නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය අවසානයේ නිමි තොගය මත සාමාන්‍ය අපතය/ පාඩුව 5% මෙම භාණ්ඩ 2 කට පොදු තත්ත්වයකි. ආයතනයේ ප්‍රතිපත්තිය ප්‍රථමයෙන් ලැබූ භාණ්ඩ ප්‍රථමයෙන් නිකුත්කිරීම් ක්‍රමය මත නිමි තොග අගය කිරීමයි. ආයතනයේ ආරම්භක සහ අවසාන නොනිමි තොග දක්නට නැත.

(2) සෘජු ද්‍රව්‍ය

		M ₃	M ₄
ඒකකයක් නිපදවීමට අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය:			
P ₁		12 kg	6 kg
P ₂		8 kg	5 kg
ආරම්භක අමුද්‍රව්‍ය තොගය	kg	20,000 kg	10,000 kg
	වටිනාකම	රු. 200,000	රු. 120,000
අයවැයගත අවසාන තොගය		12,000 kg	12,000 kg
අයවැය ගත අමුද්‍රව්‍ය ඒකකයක ගැනුම් මිල		රු.10	රු.12
	(කි.ග්‍රෑමයක)		

(3) සෘජු ශ්‍රමය

P₁ සහ P₂ ඒකකයන් සෑදීම සඳහා වැයවන සම්මත සෘජු ශ්‍රම පැය ගණන පිළිවෙලින් P₁ සහ P₂ සඳහා මිනිත්තු 30 සහ මිනිත්තු 45 කි. ශ්‍රම පැයකට ගෙවන ප්‍රමාණය පැයකට රු. 120 කි.

(4) කම්හල් පොදු කාර්ය

2015 වසර සඳහා ඇස්තමේන්තුගත කම්හල් පොදු කාර්ය රු. 365,885 කි. මෙම පොදු කාර්ය ඒකකයට අන්තර්ග්‍රහණය කරනු ලබන්නේ සෘජු ශ්‍රම පැය පදනම මත වේ.

ඔබ විසින් රන්දිය නිෂ්පාදන සමාගම සඳහා පහත (අ) සිට (උ) දක්වා ඇති අයවැයන් 2015 වර්ෂයට පිළියෙල කරන්න.

- අ) එකිනෙක භාණ්ඩ දෙක සඳහා විකුණුම් අයවැය (ලකුණු 02)
- ආ) නිෂ්පාදන අයවැය (ඒකක පදනම) භාණ්ඩ දෙක සඳහා (ලකුණු 03)

- ඇ) අමුද්‍රව්‍ය වර්ග 2 සඳහා සෘජු අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම අයවැය (ලකුණු 03)
- ඈ) නිමි භාණ්ඩ 2 සඳහා අවශ්‍ය සෘජු ග්‍රම අයවැය (ලකුණු 02)
- ඉ) පූර්ව නියම කරගත් කම්හල් පොදුකාර්ය අත්කරගන්නා අනුපාතය (ලකුණු 01)
- ඊ) එකිනෙක භාණ්ඩය සඳහා නිෂ්පාදන පිරිවැය (සියලු පිරිවැය අයිතම ඇතුළත් වූ) (ලකුණු 04)
- උ) භාණ්ඩ දෙක සඳහා ඒකක නිෂ්පාදන පිරිවැය (අවසාන රුපියලට රවුම් කර දක්වන්න.) (ලකුණු 01)
- ඌ) භාණ්ඩ දෙක සඳහා ඇස්තමේන්තුගත විකුණුම් පිරිවැය (ලකුණු 04)
(මුළු ලකුණු 20)

(4) (I) X සමාගම සහ Y සමාගම එකිනෙකට සර්ව සම වූ භාණ්ඩයක් වෙළඳපලට ඉදිරිපත් කරයි. එම සමාගම්වල 2015 ජූනි 30 න් අවසන් වර්ෂය සඳහා අයවැයගත ල/ල ගිණුම් විස්තර පහත දැක්වේ.

	X සමාගම (රුපි.)		Y සමාගම (රුපි.)	
විකුණුම්		400,000		400,000
(-) විවලය පිරිවැය	320,000		2,80,000	
ස්ථාවර පිරිවැය	40,000	3,60,000	80,000	360,000
ඉද්ධ ලාභය		40,000		40,000

මබ විසින්,

- අ) එකිනෙක සමාගමේ සමවිච්ඡේදන ලක්ෂය ගණනය කරන්න. (ලකුණු 04)
- ආ) පහත දක්වා ඇති අවස්ථා මත ආයතන ලාභයට වන බලපෑම ප්‍රකාශ කරන්න.
(i) භාණ්ඩයට ඇති ඉල්ලුම ඉහල යාම
(ii) භාණ්ඩයට ඇති ඉල්ලුම පහල යාම (ලකුණු 03)
- ඇ) එකිනෙක සමාගම රු. 50,000 ලාභ ලබන අවස්ථාවේ විකුණුම් ගණනය කරන්න. (ලකුණු 03)

(II) එච්. ජී. පී. එම්. සමාගම තම නිෂ්පාදකයා එක්තරා අවයවයක් වෙනත් නිෂ්පාදකයකු ලවා උපකොන්ත්‍රාත් පදනම මත නිපදවන්නේද යන්න සලකා බලමින් සිටී. උප කොන්ත්‍රාත්කරු එම කොටස රු. 1.80 බැගින් නිපදවා ලබාදීමට යෝජනා කරයි.

කළමනාකරණ ගණකාධිකාරී විසින් කරනු ලැබූ අධ්‍යයනයකට අනුව උප කොන්ත්‍රාත්කුවට අදාළ අනෙකුත් තොරතුරු පහත පරිදි වේ.

- අ) ඒකකයක් සඳහා සම්මත සෘජු අමුද්‍රව්‍ය පිරිවැය අඩුවීම රු. 0.50
- ආ) ඒකකයක් සඳහා සම්මත සෘජු ශ්‍රම පිරිවැයෙහි අඩුවීම රු. 0.25
- ඇ) විචල්‍ය පොදුකාර්යවල අඩුවීම ඒකකයට රු. 1.00 යි.

උප කොන්ත්‍රාත් පදනම මත කටයුතු කලහොත් සුපරීක්ෂණ වියදම් වසරකට රු. 2000 කින් අඩුකරගත හැකි වෙතැයි අපේක්ෂා කරන අතර අදාළ අවයවය නිපදවීමට අවශ්‍ය කරන විශේෂ උපකරණ පිරිවැය රු. 500 වසරකට අඩුකර ගත හැකිය.

භාණ්ඩයට අදාළ අනෙකුත් පිරිවැය තොරතුරු පහත දක්වා ඇත.

විකුණුම් (ඒකක)			14,000
		රුපියල්	
ශුද්ධ විකුණුම් 14000 @ රු. 250		350,000	
ප්‍රමත විකුණුම් පිරිවැය			
සෘජු ද්‍රව්‍ය	70,000		
සෘජු ශ්‍රමය	28,000		
කම්හල් පොදුකාර්ය	140,000		
මුළු ප්‍රමත විකුණුම් පිරිවැය		238,000	
ප්‍රමත දල ලාභය		112,000	
(-) අන්තර්ග්‍රහණය නොකරණ ලද කම්හල් පොදු කාර්ය		(36,000)	
සත්‍ය දල ලාභය		76,000	
(-) විකුණුම් සහ බෙදාහැරීමේ පිරිවැය		(100,000)	
ශුද්ධ ලාභය		(24,000)	

කම්හල් පොදුකාර්යවලට අදාළ ස්ථාවර හා විචල්‍ය සංරචක සමාගමේ සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන ධාරිතාව වූ ඒකක 20,000 මත පහත පරිදි වේ.

	ඒකකයට (රු.)	මුළු පිරිවැයට (රු.)
විචල්‍ය	4	80,000
ස්ථාවර	6	120,000
	10	200,000

සමාගම සාමාන්‍ය ධාරිතාවය වූ ඒකක 20,000 වටා අඩු මට්ටමක ක්‍රියාත්මක වේ.

අභ්‍යන්තරිකව අදාළ අයිතමය නිපදවනවාද? උප කොන්ත්‍රාත්කරුගෙන් මිලදී ගන්නවාද යන්න පිළිබඳව කළමනාකරණයට උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 10)
(මුද්‍ර ලකුණු 20)

(05) (i) ජයසේන මෝටර්ස් සමාගමේ වාර්තාවලින් පහත තොරතුරු උපුටා ගන්නා ලදී.

සාමාන්‍ය භාවිතය	දිනකට ඒකක 100
අවම භාවිතය	දිනකට ඒකක 600 ට
උපරිම භාවිතය	දිනකට ඒකක 1300
ආර්ථික ඇනවුම් මට්ටම (EOQ)	50,000 ඒකක
යළි ඇනවුම් කාලය	දින 25 - 30

පහත සඳහන් දෑ ගණනය කරන්න.

- අ) උපරිම තොග මට්ටම
- ආ) අවම තොග මට්ටම
- ඇ) යළි ඇනවුම් මට්ටම
- ඈ) සාමාන්‍ය තොග මට්ටම

(ලකුණු 10)

(ii) තොග පාලන අවශ්‍යතා සැලකිල්ලට ගෙන තිස්ස නිෂ්පාදන සමාගමේ තොග වර්ග කිරීම ගණනය කිරීමට යෙදේ. කළමනාකරණය විසින් පහත දත්ත විශ්ලේෂණය කර ඇත.

තොග අගය	වාර්ෂික භාවිතය (ඒකක)	ඒකක පිරිවැය (රු.)
126	7750	6.00
241	10900	0.50
250	7300	1.80
333	4500	60.00
401	3500	12.00
560	13500	1.00
877	1500	63.00
900	2000	14.00

කළමනාකරණයේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ABC විශ්ලේෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් අදාළ තොග වර්ග 3 ට වෙන්කර ප්‍රස්ථාරය අඳින්න.

(ලකුණු 10)
(මුද්‍ර ලකුණු 20)

